

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610- 54
Konu : Soru Önergesi

7/72535 GK 26
7/77764 GK 95
7/78977
7/78980
7/78982
29/03/2023
7/79283

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 18.10.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1095579 sayılı yazınız.
b) 27.01.2023 tarihli ve E-43452547-120.07-1160843 sayılı yazınız.
c) 09.03.2023 tarihli ve E-43452547-120.07-1181967 sayılı yazınız.
ç) 14.03.2023 tarihli ve E-43452547-120.07-1183534 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/72535, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Mersin Milletvekili Zeki Hakan SIDALI'nın 7/77764, ilgi (c) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sibel ÖZDEMİR'in 7/78977, Muğla Milletvekili Suat ÖZCAN'ın 7/78980, Ankara Milletvekili Yıldırım KAYA'nın 7/78982 ilgi (ç) yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Bedri SERTER'in 7/79283, esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (11 Sayfa)

7/78977

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SİBEL ÖZDEMİR'İN 7/78977 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun kapsamında yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanı ile kamu kurum ve kuruluşlarının yetişmiş insan kaynağı ihtiyacının karşılanması amacıyla Bakanlığımız tarafından her yıl yurt dışına resmi burslu statüde öğrenci gönderilmektedir. Bu kapsamda yurt dışına gönderilecek öğrenciler, ilgili mevzuat gereğince ve kendi özgür iradeleri ile imzaladıkları taahhütname hükümleri uyarınca öğrenim görmekte ve imzaladıkları sözleşme gereğince mevzuat ve taahhütname hükümlerine uymak zorundadırlar.

Yurt dışına gönderilen öğrencilerin, öğrenimlerini başarıyla tamamlayarak yurda dönüp adına öğrenim gördükleri kurumlara katkı sunmaları beklenmektedir. Bakanlığımız öğrencilerin öğrenimlerini başarıyla tamamlamaları için öğrenim süreçleri boyunca gerekli desteği vermekte ve kolaylıkları sağlamaktadır. Ancak, yurt dışına gönderilen resmi burslu öğrencilerden öğrenimlerini gönderiliş amaçlarına uygun bir derecede tamamlamayanlar, öğrenimlerinden vazgeçenler, öğrenimlerini tamamladıktan sonra iki ay içinde görev talep etmeyenler, atandığı ya da durumuna uygun teklif edilen göreve yasal süresi içinde başlamayanlar, yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümlerine uymayanlar, mecburi hizmetlerini tamamlamadan görevlerinden istifa edenler veya devlet memurluğundan ihraç edilenler, mevzuata aykırı hareketlerden dolayı öğrencilikle ilişkisi kesilenler hakkında tazminat takibatına geçilmektedir. Tazminatlı duruma düşen öğrenciler, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca öğrenim masraflarını faizleriyle birlikte ödemekle yükümlüdür.

Bu öğrencilerin çoğunluğu esas öğrenimlerine başlamadan kendi isteği ile tazminatlı duruma düşmüş öğrencilerden oluşmaktadır. Devlet bursuyla yurt dışına gönderilen ancak taahhütlerini ihlal ettiklerinden dolayı tazminatlı duruma düşen öğrenciler, 1416 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesi ile 657 sayılı Kanun'un ek-34'üncü maddesi hükümlerince kendilerine yapılan masrafları aynı döviz cinsi ve miktarı üzerinden ödemek zorundadırlar. Kamu kaynakları kullanılarak yurt dışına gönderilen burslu öğrencilerin öğrenimlerini başarıyla ve gönderiliş amaçlarına uygun olarak tamamladıktan sonra yurda dönüp ülkemize hizmet etmeleri esastır. Aksi durumlar için uygulanacak usul ve esaslar ise kanun koyucu tarafından belirlenmiş olup kamu zararına mahal verilmemesi için taahhütlerini ihlal eden öğrencilere yönelik ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde belirlenen süreçlerin başlatılması yasal zorunluluktur.

Yukarıda zikredilen sebeplerle tazminatlı duruma düşen öğrencilerin mağduriyetlerini gidermek ve ödemelerinde kolaylık sağlamak üzere öğrenciler lehine çeşitli yasal düzenlemeler yapılmıştır. Tazminatlı durumda olan öğrencilerin faiz borçlarının affedilmesi ve borçlarının yapılandırılarak ödemelerinde kolaylık sağlanması amacıyla son 10 yılda üç yasal düzenleme yapılmıştır. Bunlar, 11.09.2014 tarihli ve 29116 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6552 sayılı Kanun; 12.06.2021 tarihli ve 31506 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7326 sayılı Kanun ve son olarak 12.03.2023 tarihli ve 32130 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7440 sayılı Kanun'dur. Öte yandan 1416 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinde 2016 yılında yapılan değişiklikle "*Yurt dışına gönderilenlerden ruh veya beden sağlığının öğrenimini sürdürmesine imkân tanınamaması durumu, eğitim ve araştırma hastaneleri veya üniversite hastanelerinden alınacak*

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

sağlık kurulu raporu ve bu hususla ilgili olarak Millî Eğitim Bakanlığınca istenen diğer destekleyici belgeler ile tespit edilenlerin öğrencilikle ilişkisi kesilir. Bu kişilerden tahsil masrafı istenmez ve bu kişiler mecburi hizmetle yükümlü tutulmaz." hükmü eklenmiş olup hastalık hali veya öğrencilerin kendinden kaynaklanmayan durumlarda olası mağduriyetlerin yaşanmaması için Bakanlığımız gerekli kolaylıkları sağlamaktadır. Ayrıca, 2021 yılında Kanunda yapılan değişiklikle faiz borcunun hesaplanmasında, öğrencilerin taahhüdünü ihlal ettiği tarihin faiz başlangıç tarihi olarak esas alınmasına yönelik düzenleme yapılmıştır. Bunun yanında, Covid-19 salgını sırasında tazminatlı durumda olan öğrencilerin mağdur olmamaları için salgın dönemi boyunca ödeme planları ve ödemeleri ertelenmiştir. Öğrenciler için öğrenimlerini kendilerinden kaynaklanmayan nedenlerden dolayı uzatmalarına neden olan sürelerin azami süreden sayılmaması için çalışmalar da sürdürülmektedir. Sonuç olarak, hem ilgili mevzuatta hem idari uygulamalarda yurt dışında öğrenim gören burslu öğrencilerimizin öğrenimlerini başarıyla tamamlamaları için yeterli destek ve kolaylıklar bulunmaktadır. Bununla birlikte tazminatlı durumda olan öğrencilerden gönderiliş amacına uygun nihai derece ile yurda dönenler, para borçlarına karşılık görev alabilmektedirler. Bu durumda olan öğrencilerin para borçlarının mecburi hizmete dönüştürülmesi öğrencilerin belli şartları sağlamaları (gönderiliş amacına uygun nihai öğrenim derecesi ile yurda dönmeleri vb.) halinde mümkündür.

Öğrencilerin Hazineye olan borçlarını ödemesi sürecinde döviz kurunun sabitlenmesi 657 sayılı Kanun ile 1416 sayılı Kanunda düzenleme gerektirmektedir.